

ZGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 16.

V četrtek 17. mal. travna.

1851.

Zvunanja služba božja in pobožne sege.

Človeku je želja perrojena, de svoje znotranje misli in občutljeje tudi zunaj pokazati in v zvunanjih znamenjih razvidne storiti si perzadeva. Ta narurni nagon pa tudi narurna potreba, ki se od človeškiga bistva nikakor odločiti ne da in ne sme, je vodila našo sv. cerkev, de je toliko svetih obredov in pobožnih seg vpeljala, de človek za vsako svojo duhovsko potrebo in, tako rekoč, tudi za vsaki znotranji sveti občutljaj že tudi zvunanje vidno znamenje v sv. cerkvi najde. Le po tem načinu bo pa tudi še le mogoče, de kakor je celi človek za Boga vstvarjen, tudi celi človek Bogu čast in hvalo daja: znotraj s svojim duham, zvunaj s svojim telesam. Le če obojno storimo, se le dopolnujemo Kristusov nauk, ki ga je Samarianski zeni dal, de morajo pravi molci Boga moliti v duhu in v resnici. Scer se ravno teh Kristusovih besedi zaničevavci sv. obredov in pobožnih cerkvenih seg in pa mlačni Kristjani, kateri so preljeni in preprevzetni v cerkev hoditi, v zagrinjalo svoje mlačnosti in brezbožne modrosti poslužijo, ter pravijo: „Čemu je zvunanja služba božja? čemu per molitvi klečati? v procesije hoditi? čemu postiti se? čemu toliko dragiga kinča v cerkvah i. t. d.? Ali ni Kristus učil, de moramo Boga v duhu moliti?“ Pa ti visokoučeni možje pozabijo, de Kristus ni kar učil, v duhu moliti, ampak de je tudi zapovedal v resnici moliti. Vsak pa ve, de je resnica laži nasprot postavljena. Laž pa je, de človek zgol duhovsko naruro ima, zakaj on ima ravno tako bistveno tudi telesno; laž je tudi, de bi zadosti bilo, ako človek le s svojim duham Bogu čast skaže, zakaj tudi naše telo je in živi „od milosti božje“, spodobi se tedaj, de se tudi telo pred Bogam, svojim stvarnikom in ohranitelam poniža in mu spodobno čast skaže. Le takrat kadar po tem načinu molimo znotranje in zvunanje, molimo po Kristusovim nauku v duhu in v resnici. De je to naše razlaganje od molitve z duham kersanstva popolnoma v soglasji, nas prepričajo vse strani sv. pisma, posebno pa izgled Kri-

stusov. Kristus namreč ni bil kar Bog, ampak je bil tudi pravi človek; tudi pravi človek je bil on Kristus, to je: od Boga maziljeni Odrešenik človeštva. Ravno zato pa ni on kar v duhu, tedaj po znotranje svojiga Očeta častil, ampak kakor človek je tudi po telesno Očetu čast skazoval, ter se je od rojstva do svoje smerti vsim obredam Shodnice podvergel, pa tudi v svoji cerkvi zvunanjo službo božjo vpeljal. Že osmi dan se je dal obrezati (Luk. 2, 21.); štirideseti dan so ga v tempelnu darovali in kakor pervorojeniga odkupili (Luk. 2, 22—24.); v reki Jordanu se je dal kerstiti (Mat. 3, 13—17.); ob velikih praznikih je hodil na daljno božjo pot v Jeruzalemski tempel. (Luk. 2, 42. — Sv. evangelist Janez pripoveduje se od treh drugih Kristusovih božjih potov v Jeruzalem. Jan. 2, 13. — 5, 1. — 7, 10.) *); pogosto, ko je molil, stoji pisano (Mat. 14, 19. — Jan. 11, 41. — 17, 1.), je svoje oči proti nebesam povzdignil: na oljski gori je clo v molitvi pokleknil (Luk. 22, 41.) **); je še per zadnji večerji s svojimi apostelni sv. pesmi pel (Mat. 26, 30.) ***); pogosto, ko evangelisti

*) To naj si pesebno tisti modrijani in mlačni Kristjani zapomnijo ki pravijo, de ni treba v cerkev hoditi, ampak tudi doma lahko molijo. To je scer tudi lepo in potrebno; pa kakor je Kristus tudi povsod in prav pogosto, mnogokrat clo cele noči molil, pa per vsim tem na tempel vendar le ni pozabil, naj bi tudi oni na cerkev in na drugo cerkveno zapoved nikar ne pozabili.

***) To naj bo posebno tistim v premislik ino izgled, katerim se klečanje per molitvi zdi nepotrebna reč, in kateri, bodi si v cerkvi ali per procesijah clo per nar svetejših opravilih: per povzdigovanji in per sv. žegnu stojé in osobno svoje glave čez verno ljudstvo molé, kakor prazno klasovje na njivi. Pobožni kristjani pa že od nekdej, Kristusov izgled posnemaje, per molitvi radi pokleknejo in se tako pred Bogam kakor grešnike in spokornike spoznajo.

****) To naj bi per perložnostitisti gospòski in kmečki bahači in bahačke nekoliko premislili, ktere je sram in bi si v nečast šteli, ako bi v cerkvi ali pa

pripovedujejo, de je s svojimi učenci jedel ali drugim jesti dal, pristavijo, de je jed in pijačo požegnal in se Bogu zahvalil. (Mat. 14, 19. — 26, 26. — Luk. 24, 30.) *) i. t. d. — Kakor je pa sam zvanjan službo božjo visoko obrajtal, je tudi apostelnam v svoji cerkvi vpeljal zapovedal. Per vsih sv. zakramentih je namreč vidne znamenja naročil; je post precej naravnost zapovedal rekoč: „Prišli bojo dnevi, kadar bo zenin od njih vzeti; takrat se bojo postili tiste dni.“ (Luk. 5, 35) **) i. t. d. Kar pa ni Kristus sam zapovedal in naročil, so cerkveni predpostavljeni sami ali po Njegovim izgledu ali po razsvetljenji sv. Duha v prid vernih s časam vpeljali, in tako je postala veličanska služba božja v sv. katoliški cerkvi, de jo vsi občudujejo, kateri od Boga in človeka prave zaumene imajo.

Pa ne kar cerkev je v zadostenje duhovskih potreb svojih vernih toliko lepih obredov vpeljala, temuč tudi verni sami so pogosto od znotranje pobožnosti gnani, ki jim je serce vnemala, v raznih krajih razne pobožne sege vpeljali, ki so navdahnjene z naj serčniši ljubeznijo in zaupljivostjo od Boga in od tiste otroške priprostosti, ki jo je Jezus učencam perporočal rekoč: „Resnično vam povem, ako se ne spreobernetete in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ Mat. 18, 3. Take pobožne sege so živi spominki goreče pobožnosti naših predstarišev. Kjer ljudje le stare sege še spoštujejo in obhajajo, je veselo znamenje, de se v tistih krajih še tudi čednosti naših prednikov najdejo; kjer pa ljudje take pobožne sege opuščajo, ali jih clo zasmehujejo in se jih sramujejo — kar se današnje dni le prerado godi —, z žalostjo zagledamo, de s pobožnimi segami vred tudi lepe čednosti naših starih od tistih krajev slovo jemljejo. Zato nas je močno veselilo, ko smo v časniku „Wahrheitsfreund“ lepo velikonočno sego brali, kakor je v Se-kavski škofiji okoli sv. Ivana (in der Haide) v navadi, in katero tamošnji dušni pastir takole popisuje:

„Takej in v široki okelici je pobožna navada, de se na sv. Veliko noč, kakor na god vstajenja Gospodoviga, ko tudi setve na polji iz zimskiga spanja vstajajo in zeleneti začenjajo, opoldne po kosilu ljudje na polje podajo in med njivami in travniki hodé sv. roženkranc molijo, de bi od naj boljšiga Očeta v nebesih, od kteriga vsi dobri darovi pridejo, sprosil, naj bi on svojo vsigamogočno roko čez mlade in vesele setve iztegnil, in jih obvaroval tolikih nesreč, ki jim protijo, preden

per procesijah z drugimi priprostimi ljudmi vred na glas molili in peli. Morebit so tudi na tiste Kristusove besede pozabili: „Kdor se bo mene sramoval pred ljudmi i. t. d.“

*) Zdaj, ko z žalostjo zagledamo, kako lepa kersanska sega, pred jedjo in po jedi moliti, per gospódi in per kmetih bolj in bolj peša, in kako kristjani, kakor neverniki ali clo neumna živina se najejo in napijejo, brez de bi na tistiga se spomnili, od kteriga vsak dober dar pride, in s svojo nehvaležnostjo tako rekoč Boga silijo, nam zopet hude leta poslati, — zdaj pravim, bo morebit ob pravim času, de tudi ta Kristusov izgled takim nehvaležnim ljudem v spomin zakličemo.

**) Se ve, de sovražnikom posta in tistim, ki pravijo, de post ni po Kristušovi volji, te Kristusove besede posebno všeč ne bojo. Pis.

bojo dozorele. V ta namen že na Veliko soboto zvečer, precej po obhajanim Gospodovim vstajenji, hišni očetje iz palmoviga lesa, ki je bilo na cvetno nedeljo blagoslovljeno, križice naredijo in jih po polji na tiste kraje postavijo, kjer mislijo prihodnji dan per molitvi sv. roženkranca svoje štacione imeti. In takrat ni nobene hiše, kjer bi pobožni hišni oče ali pobožna hišna mati z dvoje ali troje svojih domačih na polje ne hitela, tamkej molit in božjiga žegna za poljske pridelke sprosit; človek pa se zderžati ne more, milo do solz v sercu ginjen biti, ako te pobožne poljske romarje gleda, ki z odkritimi glavami in s ponižnim zaderžanjem, polni žive vere in otroškiga zaupanja v Boga se po polji sprehajajo in per postavljenih križcih poklekujejo in molijo. Tako se tukej in v široki okolici čas med kosilam in popoldansko službo v pobožni molitvi sveto in Bogu dopadljivo dopernese; — in ta lepa stara in pobožna sega, ktere pisavec še nikjer poprej ni najdel, je gotovo povsod posnemanja vredna.“

(Konec sledi.)

Od stoletja do stoletja.

(Dalje in konec.)

V letu 1250 je umerl nemški cesar Friderik II., kateri si je mende za posebno nalogo svojiga življenja odločil, z vsakterimi načini, posebno z zvijačami in silo, papeževu oblast in čast zatirati. Pa Inocenc IV. je bil tisti mož, kateri je umel in je bil pogumen zadosti, tudi temu prevzetnimu vladarju se v bran postaviti.

V letu 1350 je bila v Rimu huda preukcija in popolna brezvlada. Klemen VI. je prebival v mestu Avignon na Francoskim, kjer mu je francoski kralj iz zgol sebičnih namenov prijetno prebivališe perpravil. Grenke solze je takrat sv. cerkev Kristusova točila, zakaj od leta 1308 noter do leta 1378 so papeži na Francoskim stanovali, ker jim nar žalostniši zadrege in vsakorsne zmešnjave niso dopustile, v Rimu prebivati. *) Ko so pa takrat Kristjani s strahom in žalostjo v prihodnost gledali, se je pa že v Sieni sv. Katarina, nekiga barvarja hči, rodila, ktera je s svojo otroško ponižno prošnjo papeža Gregorja IX. nagnila, v blagor sv. cerkve se v Rim poverniti.

V letu 1450 se je izhodno rimsko cesarstvo že bližalo svojimu padcu in razdertju. Leta 1453 je padel Konstantinopol v roke Turkov. To vse je Miklavža V. stoliko žalostjo napolnilo, de je nevarno zbolel in umerl.

V letu 1550 je bil Juli III. v papeža izvoljen, Tridenski cerkveni zbor se ni bil končan, med tem pa je Lutrova kriva vera čedalje bolj in bolj okoli sebe segala. Brezvestni vladarji so stegnili svoje lakomne roke po cerkvenim premoženji, ropali in podirali cerkve in klostre; razvujzdani mašniki so se poženili in za Lutram potegnili, vodji cerkvene

*) Tajiti se pa žalibog! vendar le ne sme, de so tudi nekteri papeži, bolj v to zamišljeni, s posvetnimi dobrotami in nečimurnim kinčam si svoje življenje oslajšati, kakor za blagor sv. cerkve hrepeneči, veliko sami krivi bili, de je bila cerkev sv. Petra tako dolgo vdova. Po vsi pravici cerkvena zgodovina tistih sedemdeset žalostnih let, ko so papeži v sladke zanke prekanjenih francoskih kraljev zapleteni, na Francoskim prebivali, Babilonsko sužnost imenuje. Dest. prest.

razpertije pa so ljudstvo z obljubo „svobode“ tako omamili, de je skorej popolnoma zdivjalo. Vojskino požar se je kakor povodinj po nemških deželah razlival, in mnogo vasi in mest spremenil v prah in pepel. Luterani sami so obstali, de pred novo vero ljudje niso toliko razvujzdani bili, kakor poznej po tako imenovanim popravljaji (reformatio).

V letu 1650 so zmote Jansenija semtertje si mnogo perjatlov pridobile. Inocenc X. pa je tistih njegovih pet pglavitnih nauk, v kterih se je katoliški nauk od svobodne človeške volje napčno razlagal, zavergel in kakor katoliški veri protivne zaznamoval.

V letu 1750, ob času cesarice Marije Terezije je Benedikt XIV. v Rimu sveto leto za celo kersanstvo izpisal. Romarji iz vsih krajev sveta so prišli takrat grobe sv. apostelnov Petra in Pavla obiskat. Svetiga očeta pa so takrat katoliški in luteranski vladarji visoko častili, kteri zavolj svoje ljubezni do učenosti, zavolj svoje modre perzanesljivosti in zmernosti še zdaj po pravici visoko sluje.

V letu 1850 pa so klečali vsi pravi katoličani po širokim katoliškim svetu pred tronam usmiljeniga Boga, in molili z otožnim srcem za svojiga sv. očeta Pija IX., de bi ga Bog ohranil, ga poživil in osrečil na zemlji in ga ne dal v roke njegovih sovražnikov.

Tako je katoliška cerkev od stoletja do stoletja tistimu čolnicu podobna, ki ga ne utopi ne nevihta ne vihar. Vihar scer neznano rjove, vetrovi tulijo, valovi šumé, gromovni oblaki nebo černe, peklenške vrata se odperajo in vse sovražne moči se na vojsko pripravljajo — ali skala, na katero je Kristus svojo cerkev zidal, se ne gane, vekomaj neomadežvana ostane nevesta Kristusova. K—

Kaj je od govorov na grobu misliti.

Mesto se zavzema, slišati govor, kakorsniga ni vajeno, namreč govor na grobu; in ljudstvo desiravno katoliško si pripoveduje z dopadajenjem od besede, ki jo je o pokopu nekatoličana iz ust nekatoliškiga govornika slišalo. Ljudstvo v mestu ni vajeno opokopih kak govor slišati; so pogrebi ondi nekako na tesno kopito djani, še navadna cerkvena molitev in daritev sv. maše se večidel opuša: nesejo in spremijo merliča popoldne, kakor de bi šli na sprehod iz mesta. Ljudstvu na deželi govori o pokopu mertvih niso tako neznana reč, desiravno niso pogostni. Ako umerje ljubljeni duhovni pastir, ne zgodi se pokop lahko brez govora; ako se nameri kaka posebno nagla ali znamenita smert, se to tukej ali tamkej primerjena priložnost zdi, rodovitno besedo na grobu govoriti. O smerti duhovniga pastirja verna čeda rada še nehakošin njegov oglas kakor iz groba sliši, in težko bi se ji zdelo, ako bi ji nihče taciga ne prinesel; vemo, de smo bili zategavoljo že poslednjo uro naprošeni, tak govor desiravno neprevidama ineti. O kakim naglim smertnim napadu, o ločitvi posebno pobožne ali spokorjene duše so serca pogrebcov že same od sebe od posebnih čutil prevzete, de je le treba besede izreči, in se jim obstanek da roditi obilni sad. Od govora, ki smo ga na grobu pobožne poterpežljive device imeli, so nam še čez leta z radostjo spomnili; za družiga govora voljo na grobu z boleznijo spokorjene deklice smo slišali mlade ljudi si praviti: kaj si šel na V.— k maši, de nisi slišal lepe pridige? zastran družih pridig se nam takošna beseda ni namerila. Lahko se iz naše besede vidi, kaj de od govorov o pokopu ali na

grobu mertvih mislimo; de namreč o posebnih priložnostih jih primerjene in celo koristne sodimo. To pa ni naša misel, de bi tako pogostni bili ti govori, kakor pri evangeljeh; njih pastorji so le služabniki besede, ne opravljavci molitev in daritve; zatorej mora govor vse namestiti. Tudi ne menimo, de bi se pri nas šega katoliških krajev na Nemcih v zgled vzela, kjer je redik pokop brez govora; pregosti taki govori bi zgubili od svoje važnosti in veljavnosti. Zgledu takih govorov nam v našim jeziku prinesejo Mnemosinon slavicum, in tudi Drobntince, oboje bukve pod vodstvam visokočastitiga Lavantinskiga škofa Antona Martina Slomška, kteriga beseda in zgled poterdi rabo govorov na grobu o posebnih priložnostih. H.

Izgled verniga obnašanja proti zasramovavcam vere.

Lepo je vgladati nedolžniga otročiča, ko svoje ročice skléne, in poln prostiga zaupanja k nebeskimu Očetu moli; podbudljivo je za sercé, ko mladeneč ali devica v pobožni zamaknjenosti pred svojim Izveličarjem kleči, in mu obljubo ljubezni in zvestobe ponavlja; ginljivo je gledati mater, ko zraven svojiga bolniga ljubčika sercé in oči proti nebu povzdiguje, in s serčno gorečnostjo in zaupljivostjo za pomoč zdihuje: pa še lepši, podbudljivi in ginljivi je, če mogočen vladar, od kteriga na tavzente ljudi milosti in usmiljenja pričakuje, v svitlosti zemeljskiga veličastva s prestola (sedeža) stopi, in se pred Gospodam vsih kraljev poniza, ali pa če mož, ki je s časnimi dobrotami obilno oblagodarovan, občudovan in povikševan od ljudi svojiga časa, mogočen v svetovavstvu svojiga kneza, silovit in strašan pred obličjem sovražnika, če tak mož tudi po vnanjim z besedo in djanjem kaže, de živo veruje v svetiga Boga v nebesih, pred kterim nič družiga ni kot ubog grešnik, in de ne dela s svojo močjo tako velikih in blagovitnih reči med ljudmi, temuč le z gnado božjo, ki v njem prebiva. Tak mož med družimi je bil Citen, vojskovodja Pruskiga kralja Friderika II., ki je pred sto leti, v sedemletni vojski, živel. — Bil je včasih h kraljevi mizi povabljen. Eniga dne, ko mu je spet povabilo došlo, je pa odrekel in kralju povedati dal, de dans te časti ne more dovteti, ker se ima pri mizi Gospodovi znajti, to je, sveto večerjo prejeti. Mislil si je namreč: Na tak dan se ne spodobi s kraljevimi dvorniki razveselovati se, ampak ga le v veselju s svojim Izveličarjem preživeti. Tudi kralj s perviga nič ni zoper to imel. Čez nekaj tednov je ta pobožni junak spet pri kraljevi mizi sedel. Pijača je povabljenim tovaršem precej zlo v glavo stopila, jezik se jim je spodrezoval, začeli so marsikake šale ali norčije vganjati. Po nesreči se kralj spomni tistiga dne, ko je ta vojskovodja pri sv. večerji bil, in se zderžati ne more, ga zasramljivo in bogoklevsko vprašati: „No, Citen! vi nam pa tudi še povedati morate, kako vam je večerja pri mizi Božji teknila? Ali ste svojiga Boga dobro prebavili (v želodcu prekuhali)?“ Na to kraljevo šalo ali norčijo so se vsi povabljeni na glas smejeti in krohotati začeli. Citen pa se vzdigne s strašno resnobo, s kakorsno je na borisu sovražniku nasproti stal, stopi pred svojiga gospoda in kralja, in mu s terdnim, slovesnim glasom reče: „Veličastni kralj! jez sim Vam v hudih dneh zvesto služil, in moja kersanska vera mi je tačas poterpežljivost in serčnost dajala in vedno ohranila, in Vi sami ste se v hudih časih ko ste menili, de je že vse zgubljeno, na moje zaupanje v Boga zanesli, in ga tačas niste zanicevali. Kaj Vam da zdaj pravico, meni moje najsvetejši zasramovati? Veličastni kralj! se mar to zasramovanje najsvetejšiga, kar eden zmed Vaših najzvestejših

služabnikov ima, Vam spodobí? je mar to modriga kralja vredno?⁴ Pri teh besedah je na enkrat vse umolknilo; Friderik pa, globoko v svoji duši presunjen, je vstal, pri tej prici tovaršijo zapustil, in se v samoto svojiga hrama podal. Ta mož, kateri se je takó krepkoverno obnašal, pa je bil — luteran! *) —

P. Iz „Kalend. f. Z. u. Ew.“

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Koblenca se piše 28. sušca od misijona, ki so ga tam imeli, veliko lepiga, posebno pa to: Sinoč smo bili nar bolj ginjeni. Per družih pridigah se sveče ne perzgejo, pridigar pride v čerri redovni obleki, s precej velikim križem za pasam na priznico. Sinoč je pa bilo presveto rešnje Telo izpostavljeno, duhovni so okoli altarja klečali, in pridigar je v korski sraciji in z obramnico (štolo) na leco prišel; govoriti se je imelo od nevredniga obhajila in potem odpušanja prositi pred svetim rešnjim Telesam. Taka lepa in ginljiva pridiga se še ni slišala; polna je bila žalosti, ljubezni, visokosti in nježnosti; vsak je mogel spoznati veliko srečo, ktere se kristjan per svetim obhajilu vdeležuje; presunjena je bila sleherna duša slišati nehvaležnost in prederznost tistih, ki po nevrednim presveti zakrament prejmejo. Konec govora se je govornik samiga in svoje sodelavce na prvo kot grešnike spoznal, obramnico, znamenje duhovstva, je pred britko martro položil ter odpušanja in usmiljenja prosil; potlej je po razni starosti razno pregrešenje zoper sveto rešnje Telo našteval; — vsi so klečali, nobeniga dihanja ni bilo slišati, oči so bile vse objokane, vse serca z žalostjo napolnjene; nazadnje je prosil, da naj se da blagoslov, kar se je zgodilo, pa brez petja, brez orgljanja, v mirni tihoti. To je silno ginilo. — Ljudje so bili kot pervezani in dolgo je terpelo, preden je množica vstala in se domu vernila. Pač blagor mu, ki se v Gospodovo službo od mladih nog poda; večí človeške sreče ni, kot vredin duhoven, učenik ljudstva biti!

Nar krajši pridiga. — Sloviti angleški dekan Svit (umerl je leta 1745) je bil nekiga dné naprošen, kratko pridigo od kersanske dobrotelnosti napraviti, de bi se lep sklad dobil. Prevzel jo je in jo je tudi ob pravim času imel, in sicer to: Rek: Kdor se uboziga usmili, Gospodu posodi. (Pregov. 19, 17.) Pridiga: „Če vam je to poročstvo zadosti (de ljubimu Bogu kej posodite), dajte sem denar.“ — Gotovo nar krajši pridiga; pa je bila vunder zadosti dolga, de se je veliko denarja nabralo.

Precastiti Litomeriški škof je prav serčni pastirski list v svoji škofii razposlal, v kterim se perporočuje goreča in stanovitna molitev, naprava molitvenih družb, pobožnost v čast presvetiga Jezusoviga Serca in neomadežaniga Mariiniga Serca, priprošnja za umira-

*) Nekdajni luterani so v oziru sv. rešnjiga Telesa toliko verovali, de je Jezus s kruham in vinam vred pričujoč, vender le v tistim trenutku, ko človek te podobe v spomin Kristusove smerti zavzije. Se ve de je bila tudi ta njih vera prazna, ker niso ne mašnikov ne sv. maše imeli, kjer veljavno posvečeni mašniki kruh in vino v telo in kri Kristusovo spreminujejo z oblastjo, ki jo s pokladanjem škofovih rok v zakramentu sv. mašnikoviga posvečevanja dobijo. Akoravno tedej luterani menijo, de per obhajilu telo in kri Kristusovo prejmejo, vender ne prejmejo družiga kakor le kruh in vino.

joče in molitevno vdeleženje Pavlove družbe v Gradcu. — Majnski škof je 2. svečana 1851 bratovšino svetiga Mariiniga Serca slovesno vpeljal. Pobožni viksi pastir je per tej priliki pričujočim s svetim rešnjim Telesam blagoslov podelil in sam v pridigi pokazal, kako se je ta bratovšina perčela, rastla in kaj de je njen namen. — Tudi Zagrebški škof si perzadeva molitvene družba v svoji škofii razširiti. — Na Dunaji se visoko čuti potreba skupne molitve in se po zaslišanji družba napravlja, v češenje rešnje kervi. — O Gospod! pridi, prosimo te, svojim služabnikom na pomoč, ki si jih s svojo drago kervjo odrešil! Podeli svojimu ljudstvu zveličanje, blagoslovi svoje dedstvo in vladaj Ti človeštvo!

Iz Afrike. V Tananarivi na Madagaskarskim otoku je bilo okoli 800 kristjanov zbranih, ki so Bogu dolžno čast skazovali. Neki večer so jih pa nejeverniki zapazili, ko so ravno molili. Osemnajst jih je bilo vjetih in v smert obsojenih. Vsi so tudi v spričevanju svoje vere kri prelili. Drugi so pa ušli in v poslopje kraljeviga sina zbežali. Prosili so ga varstva, ktero jim je bilo tudi dano. Kmalo potem je kraljica vse zvedila, kaj se je zgodilo. Hitro je perviga ministra Raka-Haro poklicala ter mu rekla njenimu sinu povelje sporočiti, de naj kristjane precej v smert izda. Minister je kraljičino povelje spolnil. Kraljev sin mu je pa odgovoril: Kristjani so se v moje varstvo zročili; zato jih tudi ne bom izdal. Ko bi pa poskusili moje poslopje siloma perdobiti, bi mogli mene popred umoriti; kdor se pa prederzne, bo mogel za prederznost svojo glavo dati.“ Ko je na to tretji minister rekel, de je ta govor prava nepokoršina do povelj njegove matere, se je Radama (tako je kraljevimu sinu ime), ki mu obnašanje kraljeviga služabnika že dolgo po volji ni bilo, tolikanj razserdil, de mu je meč z ledja potegnul in mu glavo preklati hotel. Minister se je pa urno umaknil, zato se je mahljej le malo glave dotaknil, in samo uho mu je bilo odsekano. Ko so ministrov služabniki to vidili, so se jaderno med kraljiča in ministra vstopili, in si vse perzadevali kraljiča potolažiti. Kraljica je bila razkačena, ko je to prigodbo zvedila. Vender si pa ni upala sinu kej žaliga storiti, ker je sočutje mestne mladosti poznala, in se ji je torej veliko previdniši zdelo, vse per miru pustiti; in tako so bili kristjani rešeni. — Ker se je Radama že zdaj, ko se kersen ni, za preganjane kristjane tako hrabro potegnul, kaj je še upati, de bo za kersansko vero na Madagaskarskim otoku storil po tem, ko bo po svetim Duhu preroben živ ud katoliške cerkev postal!

Cerkveno slovstvo.

V Gorici so ravno na svitlo prišle: Podučne povesti, ki jih je bil v laškim jeziku spisal Francisk Soave. Poslovenil jih je gospod Stefan Kociančič, učenik svetiga pisma stariga zakona v Goriški duhovščini. Kdor hoče pridni mladosti lepe, naukopolne bukve v roko dati, naj si jih omisli. Posebno bi utegnile koristiti mladencem, ki se iz prvotnih šol domu vernejo, ker bodo v njih marsikaj podučniga brali, kar jih bolj omikati zamore. Tudi to je opomniti, de je veliko škofijstvo v Gorici v njih natis dovolilo. — Obsežejo 39 pol in veljajo le 50 krajcarjev.

Popravek.

V 15. listu Zg. Danice na prvi polovici 66. strani v 12. verstvi od sdolej namest »na Francoskim« beri »na Toskanskim.«